

Kuba vymenovala ďalšieho viceprezidenta

Za nového, v poradí siedmeho viceprezidenta, bol 14. októbra vymenovaný 71-ročný Ricardo Cabrias Ruiz. Nový viceprezident bude dozeráť na oblasti zahraničného obchodu a zahraničné investície.

Ricardo Cabrisas Ruiz bol doteraz ministrom bez portfólia. V minulosti bol ministrom pre obchod a veľvyslancom v Japonsku.

Podľa Granma, denníka komunistickej strany, jeho vymenovanie navrhlo politbyro vládujúcej strany. Politbyro naďalej predsedá Fidel Castro, napriek tomu, že vo februári 2008 rezignoval z funkcie prezidenta zo zdravotných dôvodov.

Zdroje: AP, Miami Herald

Španielsky predseda vlády Zapatero v budúcom roku navštívi Kubu

14. október 2008 – Španielsky predseda vlády prijal pozvanie na návštevu Kuby v budúcom roku. Stane sa tak prvým európskym lídrom, ktorý vycestuje na komunistický ostrov po takmer desiatich rokoch.

Vláda socialistu José Luis Rodrígueza Zapatera zohrala kľúčovú úlohu v presviedčaní Európskej únie na uvoľnenie diplomatických sankcií voči Kube, ku ktorému došlo v júni tohto roku a vyvíjaní tlaku na Kubu, aby pristúpila k zlepšeniu situácie v oblasti ľudských práv.

Sankcie zaviedla EÚ v roku 2003, po tom čo Kuba uväznila 75 disidentov. Dvadsať z nich bolo prepustených, no viac ako 200 disidentov je stále vo väzení.

Podľa španielskeho ministra zahraničných vecí Miguela Ángela Moratinosa detaily plánovanej návštevy premiéra Zapatera treba ešte bližšie dotiahnuť.

Poslednou návštevou európskej hlavy štátu či predsedu vlády z krajiny EÚ na Kube bola návšteva počas havanského Iberoamerického samitu v novembri 1999. Na samite sa vtedy zúčastnili španielsky kráľ Juan Carlos, vtedajší predseda španielskej vlády José María Aznar a portugalský prezident Jorge Sampaio.

Zdroj: AP

Kubánski disidenti vyzývajú španielskeho premiéra aby trval na prepustení väzňov

17. október 2008 – Predstavitelia kubánskeho disentu tvrdia, že návšteva španielskeho premiéra Zapatera na Kubu bude mať zmysel len vtedy, keď ju bude sprevádzať príslub Havany prepustiť politických väzňov.

Návšteva „bude veľmi pozitívna, ak bude nasledovať odpoveď zo strany kubánskej vlády v zmysle prepustenia väzňov svedomia a rešpektovania ľudských práv,“ uviedol ekonóm Oscar Espinosa Chepe. Oscar Espinosa Chepe je jedným zo 75 zatknutých a odsúdených oponentov režimu z jari 2003. Odsúdený bol za údajnú konšpiráciu s USA s cieľom podkopať revolúciu.

„Ak sa tak stane, návštevu privítame, ak nie, návšteva nemá zmysel,“ pretože „v skutočnosti iba poslúži ako (tichá) podpora totalitarizmu,“ uviedol Oscar Espinosa Chepe, ktorého prepustili z väzenia na základe zlého zdravotného stavu.

Španielsky minister zahraničných vecí Miguel Ángel Moratinos v utorok 18. októbra 2008 povedal, že premiér prijal pozvanie kubánskeho prezidenta Raúla Castra na návštevu ostrova v budúcom roku, no premiér zároveň naznačil, že potenciálna cesta je „projekt“, ktorý sa môže, ale aj nemusí uskutočniť.

„Bohužiaľ, nevidíme žiadne gesto v tomto smere (zlepšenia situácie ľudských práv), ale len zhoršovanie represíí,“ hovorí Espinosa a dodáva, že s disidentmi by mali „zaobchádzať rovnako vrúcne“ ako bol vrúcne prijatý kubánsky minister zahraničia Felipe Pérez Roque v Madride.

„Pre mňa by to bolo bezočivé, keď sem Španieli prídu bez toho, aby sa niečo dosiahlo,“ dodal.

Líderka opozičnej skupiny *Agenda for the Transition*, Marta Beatriz Roque povedala, že „nepochybne privítame akékoľvek prepustenie politických väzňov, čokoľvek, čo bude znamenať prepustenie politických väzňov alebo ukončenie represíí“.

Marta Beatriz Roque je jedinou ženou zo skupiny 75 odsúdených disidentov z roku 2003. Prepustená bola zo zdravotných dôvodov. Podľa Marty je poľutovaniahodné, že návšteva je „súčasťou politiky podpory zo strany španielskej vlády“ kubánskej vláde.

Podľa vyjadrenia Elizarda Sancheza, predstaviteľa *Kubánskej komisie pre ľudské práva a národné zmierenie*, naopak, „návšteva ktoréhokoľvek predstaviteľa demokratickej krajiny na Kubu bude vždy pozitívna, vzhľadom na nedemokratickú povahu vlády na ostrove.“

Vo vyjadrení pre agentúru Efe dodal, že „pre predstaviteľov demokratickej krajiny bude vždy ťažké prísť na Kubu a vidieť, že väznice sú plné politických väzňov, vrátane 60 väzňov svedomia, ktorých adoptovala Amnesty International“.

Podľa Sancheza je na Kube približne 220 politických väzňov.

Hector Palacios je tiež zo skupiny 75 zatknutých disidentov. Prepustený bol zo zdravotných dôvodov. Aj podľa neho je „poľutovaniahodné“, že Zapatero plánuje cestu na Kubu „bez toho, aby kubánska vláda urobila seriózne, životaschopné a konkrétne kroky“ na zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv.

Líder skupiny *Cuban Change*, Eloy Gutierrez Menoyo, komentuje plánovanú návštevu rečnickou otázkou: „Na čo sa ide (Zapatero) pozrieť? Na to, že máme rovnakú diktatúru už 50 rokov?“

Gutierrez pripomenul návštevu vtedajšieho španielskeho premiéra Felipe Gonzáleza z roku 1986. „Bola pozitívna, pretože dosiahol aspoň moje prepustenie, okrem iných“.

„Správna vec,“ dodáva Gutierrez, „je (pre kubánsku vládu) urobiť konkrétne kroky, ktoré požaduje Európska únia. Aby bolo jasné, že nastal pokrok vo vývoji smerom k demokratizácii krajiny“. „Nie som proti (návšteve),“ ale mala by byť súčasťou „konkrétnych“ iniciatív, ktoré prinesú zmenu.

Zdroje: EFE, Miami Herald

Českí křesťanskí demokradt podporují kubánských věžňov

Členská strana vládněj koalície v Čechách - KDÚ-ČSL, 14. októbra 2008 prezentovala projekt, ktorým chce upozorniť na pokračovanie porušovania ľudských práv na Kube. Na svojej web stránke uvádza už 15 prípadov kubánských politických věžňov.

Strana o projekte informovala na tlačovej konferencii za účasti ministra vlády a zároveň predsedu Legislatívnej rady vlády Cyrila Svobodu.

Projekt „Politický věžni, vieme o vás!“ spočíva v tom, že na web stránke KDÚ-ČSL každý deň pribudnú informácie o osude jedného politického věžňa.

„Je veľmi dôležité pamätať na ľudí, ktorí sú demokradt, ktorí bojujú za slobodu a demokraciu kdekoľvek vo svete a ktorí sú za to prenasledovaní. Musíme o nich vedieť a musíme poznať ich mená,“ uviedol Svoboda.

Podľa Svobodu KDÚ-ČSL projekt nekonzultovala s inými politickými stranami.

Svoboda kritizoval Európsku úniu za zrušenie sankcií voči Kube, kde vládne komunistický režim už takmer 50 rokov. S uvoľnením diplomatických sankcií v júni 2008 súhlasila aj česká diplomacia. Podľa Svobodu ide o chybu.

„Situácia v oblasti ľudských práv sa tam nezlepšila, naopak, zhoršila sa,“ povedal Svoboda.

Česká republika dlhodobo požadovala tvrdý prístup voči Kube a podporuje kubánsku opozíciu. Nakoniec však podľahla tlaku krajín ako Španielsko, ktoré požadovali znovuoobnovenie diplomatických vzťahov s Kubou, po tom ako Fidel Castro vo februári 2008 rezignoval z postu prezidenta.

Česká republika a ostatné členské štáty EÚ súhlasili so zrušením sankcií pod podmienkou, že bude možné každý rok zhodnotiť situáciu v oblasti ľudských práv na Kube a v prípade, že sa nezlepší, EÚ prijme nové opatrenia.

Svoboda, ktorý bol ministrom zahraničných vecí ČR v rokoch 2002-2006, povedal, že otázka ľudských práv sa musí stať osou českej zahraničnej politiky.

„Už dávno je jasné, že ústupky z týchto princípov neprinášajú sľúbené ekonomické alebo iné výhody,“ uviedol Svoboda. Upozornil však, že nepovažuje za šťastné zaviesť všeobecné ekonomické sankcie, ktoré najviac zasiahnu obyvateľov danej krajiny a nie nedemokratický režim.

„Sankcie by sa mali uplatňovať na ľudí, ktorí sú zodpovední za totalitu,“ povedal Svoboda. EÚ by napríklad takýmto lídrom nemala povoliť vstup na svoje územie, dodal.

Webovú stránku KDÚ-ČSL s prípadmi kubánských věžňov nájdete na:
http://www.kdu.cz/default.asp?page=51&IDR=10820&id_rok=14.

Zdroje: Prague Daily Monitor, ČTK, www.kdu.cz

EÚ formálne obnovila vzťahy s Kubou

Kuba a Európska únia 24. októbra 2008 ukončili päť rokov trvajúce prerušenie diplomatických vzťahov podpisom dohody o spolupráci. Dohoda hovorí o tom, že členské štáty EÚ pošlú na Kubu pomoc v hodnote 2 milióny €, na odstránenie škôd spôsobených

hurikánmi Gustav a Ike. V ďalšom roku EÚ poskytne Kube na rozvojovú pomoc 30 miliónov €.

Dohoda, ktorú podpísali kubánsky minister zahraničných vecí Felipe Pérez Roque a komisár EÚ Louis Michel, znovu obnovuje dialóg a spoluprácu, ktorá bola zastavená v roku 2003, kedy komunistická vláda uväznila 75 disidentov na dlhoročné tresty odňatia slobody.

„Dohoda bude exitovať na posilnenie užitočného, pozitívneho a zdvorilého politického dialógu,“ povedal komisár Michel.

Kubánsky minister Pérez Roque uviedol, že Kuba víta dohodu, pretože nestanovuje žiadne podmienky pre krajinu, ale ponecháva otvorenú cestu pre dialóg „bez rušivých vplyvov medzinárodných otázok a so vzájomným rešpektom pre politickú nezávislosť“.

Delegácia EÚ sa vráti na Kubu v novembri aby určila potreby a priority pre poskytovanie finančnej pomoci v budúcom roku.

Vznik dohody z 24. októbra bol možný vďaka júnovému rozhodnutiu zrušiť zostávajúce diplomatické sankcie, ktoré EÚ zaviedla v roku 2003.

Zdroj: Miami Herald

Ruská armáda ponúka Kube pomoc v leteckej obrane

Ruská vojenská delegácia počas tohtotýždňovej návštevy Kuby ponúkne Havane expertnú pomoc v oblasti protivzdušnej obrany. Uviedla to ruská agentúra Interfax v pondelok 27. októbra 2008.

„Ruská a kubánska armáda si vymenia skúsenosti v organizovaní taktickej protivzdušnej obrany a v oblasti výcviku vojenských dôstojníkov,“ cituje Interfax Igora Konašenkova, hovorca ruských pozemných vojenských síl.

Delegácia pod vedením šéfa štábu protivzdušnej obrany Ruska generálporučíka Alexandra Maslova sa bude venovať aj otázke ako „prehĺbiť vzťahy“ medzi ruskou a kubánskou armádou. Podľa Konašenkova, delegácia navštívi Kubu v dňoch od 27. októbra do 3. novembra 2008..

Moskva v posledných mesiacoch zintenzívnila kontakty s Kubou a Venezuelou. Obe krajiny sú kritikmi USA.

Zdroj: Reuters